

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Győrffy István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mohácsi Ferenc ügyvéd által képviselt, a felülvizsgálati eljárásban jogutód alperes ellen vezetői megbízás visszavonásának jogellenessége megállapítása iránt a Szolnoki Munkaügyi Bíróságnál 3.M.43/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.21.073/2006/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2008. január 23. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.21.073/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 40.000 /negyvenezer/ forint és 8.000 /nyolcezer/ forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.
A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a munkáltató vezetői megbízás visszavonásáról szóló határozata hatályon kívül helyezését, és 2005. december 9-étől az ítélet jogerőre emelkedéséig havi 28.350 forint vezetői pótlék megfizetését kérte, az alperes 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megtérítésére kötelezése mellett.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság 3.M.43/2006/12. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest perköltség fizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes 2001. január 1-jétől áll az alperes alkalmazásában, kinevezése szerint munkaköre gazdasági igazgató.

A munkáltató 2005. október 27-én kelt 1-422/2005. számú határozatával vezetői megbízását visszavonta azon indokolással, hogy a felperes tevékenységével kapcsolatban az alperesnél végzett vizsgálatok több évre visszamenőleg és visszatérően hiányosságokat állapítottak meg. Rögzítésre kerültek szerződésekkel, kötelezettségvállalók nyilvántartásával kapcsolatos kifogások, a mérlegben feltüntetett valótlan tételek, továbbá, hogy a banki kimutatások ellenére a könyvelések az alperesi jogelődnél jelentős időcsúszásban vannak, a kintlévőségek behajtása nem történt meg határidőben, szabálytalan közbeszerzési eljárások történtek, a folyamatba épített vezetői elő- és utóellenőrzések nem működnek. Az alperes főigazgatója intézkedése indokolásában utalt összeférhetetlenségi szabályok megszegésére, ellenjegyzés megtagadására is. A felperes - betegállományát követően készült 2005. december 9-i dátumú kinevezés módosítása szerint - a Kontrolling és Közgazdasági Osztályon került foglalkoztatásra kontrollerként.

A elsőfokú bíróság álláspontja szerint az 1997. évi CLIV. tv. (Eü.tv.) 155. §-ának (1) bekezdés c) pontja, valamint a 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet (Ámr.) perbeli időben hatályos rendelkezése alapján a vezetői megbízás visszavonását a munkáltatói jogkörrel rendelkező főigazgató jogszerűen gyakorolta, a Kjt. 23. §-ának (1) és (4) bekezdése szerint lehetősége volt a vezetői megbízás egyoldalú visszavonására. Az ügy érdemét vizsgálva a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a munkáltató gazdálkodása körébe tartozó vizsgálatokat független, érdektelen személyek végezték, a megállapítások objektívek és megalapozottak voltak. Az ellenőrzések lefolytatására a felperes vezetői megbízásának visszavonását megelőzően került sor, és azok a 2005. évre vonatkozóan tettek megállapításokat. Így nem megalapozott azon felperesi hivatkozás, hogy az alperes olyan indokra utalt intézkedésében, amellyel kapcsolatban korábban a felperest megdicsérték. A bíróság álláspontja szerint a felperes távollétére kiadott, az ellenjegyzési jogkör korlátozására vonatkozó két intézkedés jogszabályba ütköző, a felperes ezzel veszélyeztette az alperes - különösen a labor - szabályszerű működését. A bíróság rámutatott, hogy a felperesnek, mint gazdasági igazgatónak fokozottan ügyelnie kellett a jogszabályi előírások betartására. Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak sem a munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlását, sem a nem vagyoni kártérítésre irányuló felperesi keresetet.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.21.073/2006/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest perköltség fizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli időszakban az alperesi intézmény alapító okirata olyan rendelkezést tartalmazott, hogy a felperessel szemben a munkáltatói jogkört a H. Megyei Önkormányzat közgyűlése gyakorolja. Ugyanakkor az Eü.tv. 155. § (1) bekezdés c) pontja és az Ámr. 18. §-ának (2) bekezdése ettől eltérő rendelkezést tartalmaz. Hivatkozása szerint ezek egybevetése alapján az nyert megállapítást, hogy az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartozott a helyettesek, így a felperes feletti munkáltatói jogkör gyakorlása, vagyis az alperes jogszabálysértést nem követett el. Utalt az EBH 2004/2/1156. számú eseti döntésében foglaltakra, miszerint ha a közalkalmazott vezetői munkát végez, az akkor is vezetői beosztás ellátásával való megbízásnak minősül, ha a kinevezésben a vezetői beosztás munkakörként szerepel. Így a felperes azon kérelmét elutasította, hogy a vezetői megbízás csak közös megegyezéssel módosítható, egyoldalú intézkedésével a munkáltató jogszabályt sértett. A felperes nem támasztotta alá azon feltételezését, hogy a vizsgálatok elfogultak, koncepciózusok lettek volna, illetve, hogy a munkáltató hosszabb ideje készült vezetői megbízásának visszavonására. Nem fogadta el azon felperesi érvelést, miszerint a kötelezettség nyilvántartással, illetve a külföldi betegek ellátási térítési díj hátralékának beszédésével kapcsolatban nem rendelkezett hatáskörrel. A másodfokú bíróság megállapíthatónak találta, hogy a felperes megsértette az Ámr. 18. § (5) bekezdés d) pontjában foglaltakat a bizonylatok feldolgozásával, valamint az ellenjegyzési jogkör korlátozásával. A másodfokú bíróság az összeférhetetlenség körében arra a megállapításra jutott, hogy a felperes a házastársa részére utalványozott több ízben különböző pénzüsszegeket. A jogerős ítélet osztotta a munkaügyi bíróság ítéletében kifejtetteket a nem vagyoni kár körében nyomatékosítva, hogy a felperes az általa hivatkozottakat bizonyítékokkal nem támasztotta alá.

A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az ítéletek „megváltoztatását”, és az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Másodlagos kérelme az ítéletek hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult. Hivatkozása szerint a bíróságok tévesen értelmezték az 1997. évi CLIV. tv. (Eü.tv.) 155. §-ának, illetve a 218/1998. (XII.30.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdésének rendelkezéseit. Akkor, amikor a H. Megyei közgyűlés saját hatáskörében tartotta a gazdasági igazgató munkáltatói jogainak a gyakorlását az Eü.tv.-ben meghatározott jogkörével élt, amely törvényi felhatalmazáson alapul. Érvelése szerint iratellenesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes nem bizonyította, miszerint a munkáltató hosszú ideje készült a vezetői megbízás visszavonására, ugyanis 2005. szeptember 12-től folyamatosan állásfoglalások beszerzéséről intézkedett, annak tisztázása érdekében, hogy ki tekinthető munkáltatói jogkör gyakorlónak. A felperes a jogerős ítélet megállapításával

ellentétben „szabálytalan utalványozást” nem ismert el. Változatlan álláspontja szerint a munkáltató olyan hiányosságokat rótt a terhére, amelyek nem nála, hanem az intézmény vezetőjénél jelentkeztek. Sérelmezte, hogy a munkáltató a vezetői megbízását egyoldalúan vonta vissza, mivel a kinevezési okmány csak közös megegyezéssel módosítható. Álláspontja szerint lényeges eljárási szabályt sértettek az eljáró bíróságok, amikor több esetben megállapították, hogy a felperes nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének. Az elsőfokú bíróság V. L. tanúkénti meghallgatását a felperes kérelme ellenére nem foganatosította, és annak indokát sem adta. A felperes érvelése szerint az eljáró bíróságok nem vizsgálták a vezetői megbízás visszavonásának körülményeit, nem értékelték, hogy a határozatot a munkáltató a D.-i irodájába küldte, amelynek a felperes az elnöke. Az alperes több címen is megkísérelte a kézbesítést, csak a felperes tényleges lakcímére nem küldte a határozatot. Az eljárás során az is bizonyítást nyert, hogy a közvélemény hamarabb értesült a történetekről, mint maga a felperes.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint a képviselő-testületnek át nem ruházható kinevezési joga kizárólag a költségvetési intézmény vezetője tekintetében van, a közalkalmazott felett a munkáltatói jogkört

az intézményvezető gyakorolja (BH 1996/2/126.). Megalapozatlanul hivatkozott a felperes a vezetői megbízás és a munkakör azonosságára. A vezetői megbízás visszavonásának kézbesítésére vonatkozó okiratokat és előadásokat a bíróságok vizsgálták és abból helytálló következtetésre jutottak. A bíróságok nem sértettek eljárási szabályt, amikor V. L. tanúkénti meghallgatását mellőzték annak szükségtelensége okán.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a vezetői megbízás visszavonásakor a munkáltatói jogkör gyakorlója a megyei közgyűlés volt. A 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet (Ámr.) 18. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzati önállóan gazdálkodó költségvetési szervnél a 17. § (1) bekezdésében meghatározott feladatokat végző saját gazdasági szervezet vezetőjét (gazdasági vezetőt) - ha a jogszabály kivételt nem tesz - a költségvetési szerv vezetője bízza meg és menti fel. Ebből következően csak jogszabály tehet lehetővé eltérést, vagyis a per eldöntése szempontjából közömbös, hogy az alperes alapító okirata milyen rendelkezéseket tartalmaz a munkáltatói jogkör gyakorlása vonatkozásában. Ugyanakkor a vezetői megbízás visszavonása időpontjában hatályos, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eü.tv.) 155. §-ának (1) bekezdés c) pontja szerint az egészségügyi intézmény fenntartójának hatáskörét képezi különösen

az intézmény vezetőinek tekintetében a munkáltatói jogok gyakorlása. A felperes gazdasági igazgatóként nem volt intézményvezető, így vele szemben a H. Megyei Önkormányzat közgyűlése nem gyakorolhatta a munkáltatói jogokat. Az intézményvezető intézkedése formai szempontból nem volt jogellenes, a munkáltatói jogkör gyakorlása tőle nem volt elvonható.

Ugyancsak helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperes vezetői megbízását ugyan a kinevezési okiratban rögzítették, ez azonban nem zárja ki a Kjt. 23. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazását. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis, ha a közalkalmazott vezetői munkát végez, az akkor is vezetői beosztás ellátásával való megbízásnak minősül, ha kinevezésében a vezetői beosztás munkakörként szerepel (EBH 2004/1156.). Ebből következően nem volt jogszabálysértő azon alperesi eljárás, amikor a felperes vezetői megbízását egyoldalú intézkedésével vonta vissza.

Alaptalan a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása, hogy az alperes „szisztematikusan” készült a felperes vezetői megbízásának visszavonására, mivel döntése minél alaposabb előkészítése érdekében sorozatos állásfoglalásokat szerzett be. Az eljáró bíróságok a bizonyítékok értékelése során (Pp. 206. §) helytállóan állapították meg, hogy az alperesnél lefolytatott vizsgálat első ízben 2005. szeptember 5-e és szeptember 13-a között volt, az ellenőri jelentés kiadására pedig 2005. október 17-én került sor. Az ellenőri jelentésből következően 2005. szeptember 14-től szeptember 28-ig is folyt vizsgálat, amelynek megállapításai 2005. szeptember hónapban már az alperes rendelkezésére álltak, a felperes 2005. október 17-én maga is észrevételt tett. Ebből következően már a vizsgálat megkezdését követően (2005. szeptember 12-én) kért első ízben állásfoglalást az alperes a munkáltatói jogkör gyakorlása körében, a további tájékoztatásra irányuló megkeresések időpontja pedig olyan időre tehető, amikor az alperes rendelkezésére álltak a független vizsgálók által elkészített jelentések, illetve következtetések. Mindebből következően nem volt megállapítható, hogy a felperes vezetői megbízásának visszavonását nem a lefolytatott eljárások indokolták, hanem a munkavállaló és az intézmény vezetője között kialakult, alapvetően a „labor ügyre” visszavezethető konfliktus motiválta azt.

A másodfokú bíróság - az elsőfokú bírósággal egyezően - helytállóan fejtette ki, hogy a felperesnek, mint gazdasági igazgatónak fokozottan kellett ügyelni a jogszabályi előírások betartására, így az összeférhetetlenségi szabályok érvényre juttatására. A felperes 2005. január 5-én a vizsgálat vezető részére írt levelében (12/A/2. sorszám) „feltételezte”, hogy a 9. számú melléklet 2. és 3. oldalán megjelölt szerződésekről és utalványozásokról lehet szó, azonban

arról nem győződött meg, noha ez beosztásánál fogva is elvárható lett volna tőle. A levél érdemi védekezése szerint „ezek a szabálytalanságok nem említhetők egy napon, nem azonos súlyúak a P.-né J. Zs. által elkövetett szabálytalanságokkal” (12/A/2. sorszám 2. oldal 1. bekezdés), „...összegezve formai hibáimmal az intézmény, a fenntartó és a dolgozók számára semmilyen kárt nem okoztam, és nem okozhattam” (12/A/2. sorszám 2. oldal 3. bekezdés). A felperes fenti álláspontját nem bizonyította a bírósági eljárás alatt sem, az alperes által csatolt okiratokkal szemben nem tudta igazolni (Pp. 164. §), hogy házastársa számára kifizetést nem eszközölt, ezért a vezetői megbízás visszavonása ezen indoka is megalapozottnak tekintendő.

Alaptalan azon felperesi érvelés is, hogy az alperesi intézmény vezetőjénél jelentkező hiányosságokat rótták terhére. Nem vitásan a lefolytatott vizsgálat során a főigazgatóval szemben is megállapításra kerültek hiányosságok, ezek önmagukban azonban a felperes kimentésére alappal nem szolgálhattak. Mint arra a jogerős ítélet helytállóan hivatkozott, a gazdasági igazgató feladatkörét az Ámr. és az alperesnél hatályos gazdasági igazgatóság ügyrendje rögzítette. E szerint a felperes volt felelős a belső és külső pénzforgalomért, a költségvetés egészére vonatkozó hatékony gazdasági, műszaki működésért, a közbeszerzésért, anyaggazdálkodásért. A felperes terhére rótt cselekmények ezen kötelezettségek megsértésére vonatkoztak, így a munkáltató intézkedése jogellenesnek nem tekinthető ebben a körben sem.

A felperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül utasította el V. L. tanúkénti meghallgatására vonatkozó indítványát. A munkaügyi bíróság előtti eljárás során, a 2006. szeptember 4-én tartott tárgyalás berekesztését megelőzően, a felperesi képviselő úgy nyilatkozott, hogy „a korábban jelzett, az önkormányzat pénzügyi bizottsága megkeresésére, illetőleg tanúbizonyításra vonatkozó indítványunkat nem tartjuk fenn” (12. sorszámú jkv. 7. oldal 6. bekezdés). Ebből következően az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül mellőzték a tanú meghallgatás foganatosítását, és e körben ítélet indokolási kötelezettségük sem állt fenn.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott személyiségi joga megsértésére is, amelyet álláspontja szerint nem megfelelően értékelt az eljáró bíróságok. A bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy az alperes a felperes vezetői megbízását kimondó határozatát több címre, köztük a D. irodájába is kézbesítette, ahol a felperes vezetői tisztséget töltött be. A felperes nem bizonyította, hogy a zárt borítékban történő kézbesítés mennyiben sértette személyiségi jogait, illetve azt sem, hogy ebből milyen nem vagyoni kára származott. Ugyancsak nem volt ítéleti bizonyossággal megállapítható, hogy a közvélemény

értesítése során milyen érdeksérelem érte a felperest, illetve az milyen konkrét formában valósult meg. Ebből következően a jogerős ítélet helytállóan utasította el a felperes nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereseti követelését is.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.21.073/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. január 23.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő